

Haapsalu eestikeelse gümnaasiumihariduse 99. aastapäev

Teisipäeval, 19. detsembril kell 13.00-16.00 on kõik huvilised oodatud Läänemaa Ühisgümnaasiumi muuseumisse, ühtlasi on võimalik külastada tähetorni. Muuseumis on väike näitus eestikeelsest gümnaasiumiharidusest Haapsalus. Ühtlasi oleme tänulikud igasuguse abi eest Haapsalu kooliajaloo talletamisel. Oodatud on erinevad meenutused, fotod, esemed.

19. detsembril 1918 alustasid tegevust eestikeelsed Haapsalu Poeglaste Gümnaasium ja Haapsalu Tütarlaste Gümnaasium. Tulevane legendaarne koolijuht Anton Üksti (1888-1942) kirjutas alla koolide ülevõtmise aktile.

Lipnikumundris Anton Üksti.

Foto pärineb 1. jaanuaril 1918 väljastatud Tartu Ülikooli üliõpilaspiletilt. EAA. 2100.18773.

Tollased inimesed olid kogenud veriseid I maailmasõja sündmusi, Vene revolutsioone, enamlaste võimutsemist ja Saksa okupatsiooni. Vabadussõjas Eesti väed taandusid ja sellises olukorras kooli rajamisele mõelda tundub hulljulge sammuna. Seda enam tuleb täna hinnata kunagiste läänemaalaste julgust.

Järgneb loend Saksa okupatsioonivõimudelt ülevõetud varast (ERA. 4217.1.30)

rööbaspuud võimlemiseks (1 tk), 100 puust püssi;
kapid 300 vene keele raamatuga (7tk), hulk saksakeelseid raamatuid kolmes kapis;
kapitais kipskujusid, kapp puutöödega, kapp tööriistadega, kapp zooloogia abinõudega, üks kapitais kõlbmatuid füüsika abinõusid, kolm kasti mineraloogia näidistega;
68 koolipinki, 18 tooli, 5 mööblipinki, 4 aiapinki, kaks pinktooli kaks lauda, üks riiul, kolm kõnetooli, üks redel; kulissid, kolm lampi (kõik kõlbmatud) ja üks seinakell;
kaks kaardijalga, kaks rinnakuju alust, üks gloobus, üks luukere, üks elektrimasin,
8 suurt pildiraami, 24 kaart, kolm seinapilti, 5 klassitahvlit (neist üks kõlbmatu);
muusika instrumendid: üks kõlbmatu orel, kolm harmooniumit, kaks trummi, 7 noodilauda, taldririkud (üks pool), kaks kornetit, üks alt, kolm tenorit

Katus oli pea kohal, pingid, tahvlid ja mingi kogus õppevahendeid olemas. Kehvapoolsele algusele on järgnenud pikk ja austusväärne edulugu. Meenutagem täna kõiki, kes on andnud oma panuse kooli õitsengule.

Kalle Lõuna, LÜG-i ajalooõpetaja